

Hepatos

Hrvatsko društvo
za bolesti jetre

Godišnji izvještaj za 2023. godinu

Hrvatsko društvo za bolesti jetre „Hepatos“

Zaposlenih: 2

Dodatne informacije o društvu

www.hepatos.hr

Društvo „Hepatos“
Doverska 29
21000 Split
Tel. ++385 (0)21 45 99 88

Besplatni info telefon: 0800 400 405

e-mail: hepatos@hepatos.hr

web stranica: www.hepatos.hr

facebook stranica: Hrvatsko društvo za bolesti jetre “Hepatos”

SADRŽAJ

Uvodna riječ Izvršnog tima

Postignuti rezultati

Financijski izvještaj

Uvodna riječ

Prošlo je 23 godine predanog rada koje su **Hrvatsko društvo za bolesti jetre "Hepatos"** dovele do pozicije neupitnog lidera među organizacijama civilnog društva u radu i zagovaranju prava osoba oboljelih od bolesti jetre. Društvo je od samih početaka stavljalo oboljele/korisnike na prvo mjesto, ističući važnost povezivanja u sustav zdravstvene skrbi, poznatog kao tzv. "*linkage to care*", te pružanja direktnih usluga poput testiranja, pregleda jetre elastografijom i psihološke podrške svim zainteresiranim osobama, a posebno onima iz izoliranih i rizičnih skupina.

S obzirom na jedinstvenost naših modela pružanja usluga, tijekom 2023. godine usmjerili smo svoje aktivnosti prema vulnerabilnim skupinama koje se suočavaju s preprekama u pristupu zdravstvenim uslugama. To uključuje osobe koje žive u ruralnim zajednicama, veterane Domovinskog rata, te osobe koje se nalaze u terapijskim zajednicama, zatvorima i kaznicama. Kroz ove aktivnosti, "Hepatos" je omogućio jednak pristup zdravstvenoj zaštiti usredotočenoj na zdravlje jetre.

Pružanje usluga u suradnji s lokalnim javnozdravstvenim stručnjacima, organizacijama civilnog društva te liječnicima iz lokalnih i regionalnih bolnica, omogućilo je pravovremeno i efikasno uključivanje u zdravstvenu skrb i liječenje svim oboljelim korisnicima. Ovom suradnjom "Hepatos" je osigurao da nijedna osoba ne bude zanemarena ili izolirana te je doprinio poboljšanju zdravlja jetre u zajednici.

Hrabrost i upornost oboljelih od bolesti jetre svakodnevna su inspiracija za nas sve u Hrvatskom društvu za bolesti jetre "Hepatos". U želji da im pružimo potrebnu podršku, informacije i usluge kako bi se osjećali snažnima u svakom koraku putovanja prema ozdravljenju **tijekom 2023. organizirano je ukupno 27 aktivnosti tijekom** kojih je pruženo više od 3.000 usluga 1.151 osoba od kojih je kroz 14 aktivnosti Mobilnog InfoHep Centra (MIHC) pruženo 1.552 usluga 731 osobe - pripadnika vulnerabilnih skupina.

Ukupno 758 osoba je pregledana jetra Fibroscan® uređajem od kojih su 293 osoba (43%) bili zatvorenici, 14 (2%) ovisnici u terapijskim zajednicama, 78 (11%) branitelji dok je 300 osoba (44%) dio opće populacije koji su pregledali jetru kao dio preventivnog pregleda (eng. screening) ili su bolesnici s problemima jetre.

Među najvažnijim događajima iz 2023. godine izdvajamo:

- sudjelovanje Predsjednice Društva mr.sc. Tatjana Reić u epizodi dr. Beck-a na temu virusnih hepatitisa. Epizoda je, između ostalog, govorila o abecedi hepatitisa, o testiranju i dijagnozi i liječenju. Epizoda je emitirana u utorak 24.01.2023. u 13:15 na Prvom programu HTV-a te reprizirana tijekom kolovoza.
Link za emisiju: https://youtu.be/tmTbTsN_W1U
- kako je Predsjednica Društva mr.sc. Tatjana Reić sudjelovala tijekom tradicionalnog svečanog prijema za ovogodišnje dobitnike nagrada Grada Splita koji je održan u foyeru Hrvatskog narodnog kazališta Split. Društvo Hepatos je za nagradu Grada Splita predložilo je dugogodišnju suradnu organizaciju - Udrugu veterana Domovinskog rata 158.brigade i 6. domobranske pukovnije HV koji su ovogodišnjih laureati skupne nagrade.
- uspješnu organizaciju javno zdravstvene humanitarne akcije Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija, Društva „Hepatos“ i Udruge veterana Domovinskog rata 158. brigade i 6. domobranske pukovnije održanu 27.svibnja 2023. u splitskom Đardinu. Ova aktivnost organizirana je u suradnji s dugogodišnjim partnerima Nastavnim zavodom za javno zdravstvo SDŽ i Hrvatskim gastroenterološkim društvom povodom Dana otvorenih vrata udruga a obzirom na nadolazeći Međunarodni dan masne bolesti jetre eng. International NASH Day (IND) fokus je bio na tom rastućem problemu današnjice. Velikim odazivom veterani HV i građani Splita ukazali su na potrebu povećanja svjesnosti o ovoj danas sve prisutnijoj bolesti jetre.
- činjenicu da je naš poster bio jedan od samo dva hrvatska postera predstavljena na najvećem i najvažnijem kongresu o bolestima jetre – EASL kongresu koji se ove godine u vremenu 21.-24.06. održavao u Beču. Od ukupno izloženih 1.931 postera vodećih znanstvenika, naš poster pod nazivom "One step closer to the goal: Mobile InfoHep Centre offering detection, protection, prevention and treatment / linkage-to care services in Croatian penalty institutions" kojim smo prikazali rezultate pilot programa u kaznenim ustanovama privukao je pažnju okupljenih.

- CNaime kao jedan od partnera u Impact projekt-u EASL Congress-a stanovnicima Beča ponudili smo usluge Mobilnog InfoHep Centra (testiranja i pregleda jetre) i time još jednom pokazali zašto je naša mobilna klinika globalno prepoznata kao jedan od najboljih primjera dobre prakse.

Aktivnosti pregleda jetre i testiranja su privukle i pozornost novinara, uglednih znanstvenika, predstavnika vodećih globalnih organizacija te naših dugogodišnjih suradnika.

- Predsjednica Društva Hepatos mr.sc. Tatjana Reić izabrana je za Potpredsjednicu za virusne hepatitise Regionalnog odbora za suradnju na ubrzanom odgovoru na tuberkulozu, HIV i virusni hepatitis (Regional Collaborating Committee on Accelerated Response to Tuberculosis, HIV and Viral Hepatitis (RCC-THV)).
RCC-THV, čiji je domaćin Svjetska zdravstvena organizacija - WHO Europa, je europska platforma za interaktivnu razmjenu informacija i pojačano uključivanje nacionalnih i međunarodnih partnera, uključujući i organizacije civilnog društva, u prevenciju, dijagnozu, liječenje i skrb za oboljele od tuberkuloze (TB), HIV-a i virusnog hepatitisa. Odbor ima za cilj podržati postizanje cilja navedenog u točki 3.3* Europskog cilja održivog razvoja WHO-a za europsku regiju (SDG) – okončanje epidemija HIV-a i tuberkuloze i eliminacija hepatitisa do 2030. te osiguranje univerzalne pokrivenosti zdravstvenim osiguranjem za tri bolesti.
- Partnerstvo s Klinikom za Infektologiju KBC SPLIT: obzirom da je Fibroscan® uređaj za preglede jetre KBC Split stariji model koji je često pokvaren tijekom dužeg perioda nisu u mogućnosti pacijentima pružati usluge pregleda nužno potrebne za pravovremeno uključivanje u liječenje. Starost modela također nema mogućnost mjerenja steatoze (masnoće jetre) koja je sve potrebniya oboljelima. Obzirom na sve ove prepreke pravovremenom pružanju usluga dogovorena je suradnja. Dok se uređaj ne popravi ili ne nabavi novi, KBC Split upućuje pacijente na pretrage u Savjetovalište Društva Hepatos. U tu svrhu, odijelni liječnik dolazi u prostorije društva kako bi obavio preglede pacijentima. Ovim postupkom, Društvo pridonosi redovitom uključivanju oboljelih u liječenje, a pacijenti ne moraju dodatno plaćati preglede u privatnim praksama ili ordinacijama, izbjegavajući tako i stvaranje dugih lista čekanja. Ova inicijativa ima za cilj ublažavanje ozbiljnih posljedica bolesti jetre koje mogu proizaći iz nedostatka pravovremene skrbi, te smanjenje rizika od odustajanja od terapije među oboljelima. Kroz ove aktivnosti, jačamo dugogodišnju suradnju s KBC Split, istovremeno ukazujući na sposobnost civilnog društva da aktivno sudjeluje u pružanju zdravstvene zaštite i podrške oboljelima.

Daljnijim radom nastojat ćemo opravdati povjerenje svih Vas, a za sada vam podnosimo naše godišnje izvješće za 2023. godinu.

POSTIGNUTI REZULTATI U 2023. GODINI

INFOHEP CENTAR

SAVJETOVALIŠTE

Naše savjetovanište nalazi se na adresi Fra Bonina 11 u Splitu gdje liječnici KBC Split i Nastavnog zavoda za javno zdravstvo SDŽ pružaju sveobuhvatne usluge savjetovanja i informiranja, testiranja te pregleda jetre.

Osobe koje su zainteresirane za naše usluge mogu nam pristupiti na više načina. Osobno se mogu javiti u **Savjetovanište, nazvati na besplatan broj 0800 400 405, poslati nam e-mail na pitanja@hepatos.hr ili postaviti pitanje putem rubrike "On-line Savjetovanište" na našoj web stranici www.hepatos.hr.** Naš cilj je pružiti usluge testiranja i pregleda jetre te psihološku potporu, savjetovanje i informacije o ostvarivanju socijalnih i zdravstvenih prava, bolestima jetre, metodama liječenja i važnosti redovitih pregleda i testiranja.

Usluge Savjetovaništa tijekom 2023. koristilo je 400 osoba od kojih je 117 jetru pregledalo transientnom elastografijom (Fibroscan® uređajem).

MOBILNI INFOHEP CENTAR (MIHC)

Društvo "Hepatos" JEDINA je organizacija u Republici Hrvatskoj i regiji zapadnog Balkana koja modelom - mobilne klinike opremljene svom potrebnom opremom za pružanje usluga zdravstvene zaštite u suradnji s kompletiranim timom aktivista i stručnjaka, je u jedinstvenoj mogućnosti ponuditi tzv. linkage to care usluge u izoliranim i/ili ruralnim područjima te oboljele, prema potrebama, uključivati u liječenje u medicinskim ustanovama javnog zdravstva.

Mobilni InfoHep Centar u Kaznenim tijelima RH - Projekt „Sloboda od zaraznih bolesti iza rešetaka“

S ciljem postizanja mikroeliminacije hepatitisa C (HCV) unutar kaznonica i zatvora, te s namjerom ublažavanja posljedica bolesti jetre uzrokovanih COVID-19 pandemijom tijekom 2023. godine, Društvo "Hepatos" intenzivno je nastavilo pružati usluge Mobilnog InfoHep Centra unutar kaznenih tijela diljem Republike Hrvatske. Naglašavamo važnost ovih aktivnosti, koje su usklađene s ciljevima Svjetske zdravstvene organizacije (SZO), a podržava

ih i Ministarstvo pravosuđa i uprave putem odobrenog projekta "Sloboda od zaraznih bolesti iza rešetaka". Aktivnosti se provode u suradnji sa stručnjacima Hrvatskog gastroenterološkog društva.

Tijekom 2023. godine, usluge su pružene unutar šest tijela kaznenog sustava diljem Hrvatske, uključujući Kaznionice u Lepoglavi i Požezi, Zatvore u Varaždinu, Zagrebu i Splitu te Centar za dijagnostiku Zagreb.

15.- 16.05.2023. Kaznionica u Požezi

- 117 osoba je pregledalo jetru elastografijom
- 5 osoba se testiralo brzim testovima na hepatitis C
- 1 osoba se testirala brzim testovima na HIV
- 120 osoba je obavilo informativno/ savjetodavni razgovor

17.05.2023. Kaznionica u Lepoglavi

- 69 osoba je pregledalo jetru elastografijom
- 18 osoba se testiralo brzim testovima na hepatitis C
- 11 osoba se testiralo brzim testovima na HIV
- 72 osobe je obavilo informativno/ savjetodavni razgovor

18.05.2023. Zatvor u Varaždinu dr. Maja Sremac

- 8 osoba je pregledalo jetru elastografijom
- 3 osobe se testiralo brzim testovima na hepatitis C
- 3 osobe se testiralo brzim testovima na HIV
- 8 osoba je obavilo informativno/ savjetodavni razgovor

07.11.2023. Centar za dijagnostiku Zagreb dr. Maja Sremac

- 21 osoba je pregledala jetru elastografijom
- 12 osoba se testiralo brzim testovima na hepatitis C
- 1 osoba se testirala brzim testovima na HIV
- 28 osoba je obavilo informativno/ savjetodavni razgovor

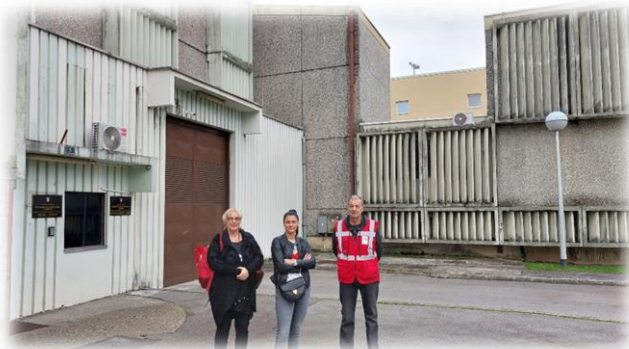
07.11.2023. Zatvor u Zagrebu dr. Maja Sremac

- 45 osoba je pregledalo jetru elastografijom
- 30 osoba se testiralo brzim testovima na hepatitis C
- 5 osoba se testiralo brzim testovima na HIV
- 51 osoba je obavila informativno/ savjetodavni razgovor

21.12.2023. Zatvor u Splitu doc.dr.sc.Dragan Ledina i dr. Magda Pletikosa Pavić

- 29 osoba je pregledalo jetru elastografijom
- 5 osoba se testiralo brzim testovima na hepatitis C
- 36 osoba je obavilo informativno/ savjetodavni razgovor

S ciljem olakšavanja pristupa zdravstvenoj skrbi i pružanja pravovremenih terapija oboljelim osobama, 315 osoba lišenih slobode pruženo je više od 700 usluga testiranja na HCV i HIV, pregleda jetre transijentnom elastografijom (uređajem FibroScan®), te savjetovanja i informiranja o virusnim hepatitisima i HIV-u. Aktivnostima je novodijagnosticirano i povezano u sustav zdravstvene skrbi 22 oboljelih od virusnog hepatitisa C (HCV)

Provođenjem ovih aktivnosti također je utvrđeno da 45% pregledanih osoba ima oštećenu jetru, dok je čak 20% pregledanih osoba preporučena daljnja specijalistička obrada i praćenje. Ovi rezultati potvrđuju važnost nastavka pružanja zdravstvene skrbi unutar zatvorskih sustava te ukazuju na nužnost daljnjih preventivnih i terapijskih intervencija.

Ostale aktivnosti Mobilnog InfoHep Centra (MIHC)

Tijekom godine aktivisti i volonteri organizirali su i provodili:

17.03.2023. Aktivnost pružanja usluga članovima Udruge maloljetnih dragovoljaca Domovinskog rata SDŽ u Dabru kod Sinja.

U suradnji s Klinikom za Infektologiju KBC Split (prim. doc.dr.sc. Draganom Ledinom) i specijalistima epidemiologije NZJZ SDŽ (doc. prim.dr.sc. Željkom Karin, dr.med., prim. dr. sc. Dianom Nonković, dr. med., Magdom Pletikosa Pavić, dr.med., i Brankom Medvidović, dr.med) zainteresiranim veteranima smo ponudili usluge preventivnih pregleda dostupnih u Mobilnom InfoHep Centru

- 25 osoba je pregledalo jetru elastografijom
- 6 osoba se testiralo brzim testovima na hepatitis C
- 27 osoba je obavilo informativno/ savjetodavni razgovor

13.05.2023. Simpozij „Abeceda hepatitisa“

Aktivnost tijekom multidisciplinarnog simpozija u KBC Zagreb- Edukacijskom Centru Zapad.

Radionicu kojom je predstavljen rad Mobilnog InfoHep Centra vodila je dr. Maja Sremac koja je studentima demonstrirala usluge mobilne klinike te su studenti imali i priliku isprobati rad u mobilnoj klinici.

Studentski znanstveni simpozij koji su organizirale Studentska sekcija za gastroenterologiju i hepatologiju te Studentska sekcija za infektologiju Medicinskog fakulteta u Zagrebu okupio je brojne studente medicine i njihove profesore s ciljem podizanja svijesti o virusnim hepatitisima među studentima medicine.

- 11 osoba je pregledalo jetru elastografijom
- 6 osoba se testiralo brzim testovima na hepatitis C
- 12 osoba je obavilo informativno/ savjetodavni razgovor

27.05.2023. Uspješnu organizaciju javno zdravstvene humanitarne akcije kojom smo, u pratnerstvu s Sveučilišnim odjelom zdravstvenih studija i Udrugom veterana Domovinskog rata 158. brigade i 6. domobranske pukovnije HV u splitskom Đardinu zaključili ovogodišnje sudjelovanje u Danima otvorenih vrata udruga.

Ova aktivnost održana je u suradnji s dugogodišnjim partnerima Nastavnim zavodom za javno zdravstvo SDŽ i Hrvatskim gastroenterološkim društvom povodom nadolazećeg 5. Međunarodnog dana masne bolesti jetre

eng. International Non-alcoholic steatohepatitis (NASH) Day (IND) te je focus usluga bio na tom rastućem problemu današnjice. Velikim odazivom veterani HV i građani Splita ukazali su na potrebu povećanja svjesnosti o ovoj sve prisutnijoj bolesti jetre.

- 43 osoba je pregledalo jetru elastografijom
- 87 osoba je obavilo informativno/ savjetodavni razgovor

20-23.06.2023. Impact project EASL Congress 2023 Beč
 aktivnosti tijekom EASL Congressa koji se u vremenu 21.-24.06.2023. održavao u Beču.
 Odazvali smo se pozivu Grada Beča i European Association for the study of the Liver (EASL),
 organizatora kongresa s kojima je tim naše mobilne klinike, rame uz rame, sudjelovao na
 višednevnoj javnozdravstvenoj akciji na bečkom trgu - Messe. Naime kao jedan od partnera u
 Impact projekt-u EASL Congress-a stanovnicima Beča ponudili smo usluge Mobilnog
 InfoHep Centra (testiranja i pregleda jetre) i time još jednom pokazali zašto je naša mobilna
 klinika globalno prepoznata kao jedan od najboljih primjera dobre prakse.

- 161 osoba je pregledalo jetru elastografijom
- 93 osobe se testiralo brzim testovima na hepatitis C
- 1 osoba se testirala brzim testovima na HIV
- 175 osoba je obavilo informativno/ savjetodavni razgovor

28.07.2023. Svjetski dan hepatitisa 2023 Savjetovalište dr. Magda Pletikosa Pavić
 U suradnji u suradnji s Nastavnim zavodom za javno zdravstvo SDŽ i Klinikom za
 infektologiju KBC Split okupili smo zainteresirane osobe i oboljele te obilježili Svjetski dan
 Hepatitisa.

- 14 osoba je pregledalo jetru elastografijom
- 3 osobe se testiralo brzim testovima na hepatitis C
- 20 osoba je obavilo informativno/ savjetodavni razgovor

06.10.2023. IHEPCRO 2023 Supetar MIHC dr. Magda Pletikosa Pavić
 U suradnji s Nastavnim zavodom za javno zdravstvo SDŽ pružali smo usluge stanovnicima
 otoka Brača.

- 24 osobe je pregledalo jetru elastografijom

- 1 osoba se testirala brzim testovima na hepatitis C
- 30 osoba je obavilo informativno/ savjetodavni razgovor

06.11.2023. Udruga Veterani 145. Brigade Dubrava dr. Sandro Kučić
 Pružanjem usluga unutar braniteljskih organizacija doprinosimo smanjenju zdravstvenih nejednakosti te, kroz povezivanje u skrb tzv. linkage-to-care usluge pridonosimo poboljšanju sveobuhvatnog sustava skrbi za hrvatske branitelje, stradalnike Domovinskog rata i članove njihovih obitelji.

Aktivnosti su se priključili i volonteri Društva dr. Sandro Kukić i članovi Studentske sekcije za gastroenterologiju i hepatologiju predvođeni Dujom Škaričićem, predsjednikom sekcije.

- 38 osoba je pregledalo jetru elastografijom
- 2 osobe se testiralo brzim testovima na hepatitis C
- 45 osoba je obavilo informativno/ savjetodavni razgovor

21.11.2023. Terapijska zajednica Papa Ivan Pavao XXIII Orah
 Obilježavajući Mjesec borbe protiv ovisnosti a u sklopu Europskog tjedna testiranja ponudili su usluge dostupne u Mobilnom InfoHep Centru, u suradnji s Nastavnim zavodom za javno zdravstvo SDŽ, štčenicima četiri terapijske kuće zajednice Pape Ivana XXIII: Veliki Prolog, Gornji Orah, Zasiok te Borovci. 32 osobE je pregledalo jetru elastografijom

- 14 osoba se testiralo brzim testovima na hepatitis C
- 35 osoba je obavila informativno/ savjetodavni razgovor

Kao što smo već spomenuli mobilna klinika Društva sudjelovala je, kao partner u Impact projectu, tijekom aktivnosti EASL Congressa koji se u vremenu 21.-24.06.2023. održavao u Beču. Aktivnosti pregleda jetre i testiranja su privukle i pozornost novinara, uglednih znanstvenika, predstavnika vodećih globalnih organizacija te naših dugogodišnjih suradnika. Izdvojili bismo medijske istupe koji su ostvareni tijekom ove aktivnosti a koji, između ostalih uključuju

članak na EUACTIV portalu <https://www.euractiv.com/section/health-consumers/news/to-stop-the-rise-of-silent-disease-healthcare-moves-closer-to-communities/>
 te reportažu u emisiji Health Check na BBC International radio <https://www.bbc.co.uk/sounds/play/w3ct4pd3>

Svjetski dan hepatitisa 2023

Sloganom **Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) "Jedan život, jedna jetra"** ovogodišnji je Svjetski dan hepatitisa naglasio važnost jetre za zdrav život i potrebu prevencije virusnog hepatitisa, povećanja broja testiranja i liječenja kako bi se optimiziralo zdravlje jetre, spriječile bolesti jetre i postigli ciljevi globalne eliminacije hepatitisa do 2030.

Hrvatsko društvo za bolesti jetre HEPATOS, bilo je nositelj nacionalne kampanje kojom, uz potporu, Ministarstva zdravstva i u partnerstvu s HZJZ / NZJZ SDŽ, već dvadeset godina za redom provodi i koordinira obilježavanje Svjetskog dana hepatitisa eng. World Hepatitis Day

(WHD)*. Ovaj dan koji se u cijelom svijetu, pa tako i u Republici Hrvatskoj, od 2011. godine obilježava 28. srpnja ujedinjuje svjetsku hepatitis zajednicu kako bi pro aktivno djelovala utječući na stvarne promjene u svojim lokalnim sredinama.

Jetra svaki dan u tišini obavlja više od 500 vitalnih funkcija kako bi nas održala na životu, no infekcija virusnim hepatitisom je također tiha, sa simptomima koji se pojavljuju tek kada je bolest uznapredovala, što je čini tihom bolešću s ozbiljnim posljedicama.

Iako postoji mnogo različitih tipova virusa hepatitisa (A do E), hepatitis B (HBV) i C (HCV) najviše zabrinjavaju jer, prema procjenama Svjetske zdravstvene organizacije (SZO), globalno uzrokuju gotovo 8000 novih infekcija svaki dan, što predstavlja jednu novu kroničnu infekciju svakih deset sekundi, koje uglavnom ostaju neotkrivene. To je više od 5 infekcija svake minute. Ako se sadašnja putanja nastavi, virusni hepatitis će do 2040. ubijati više ljudi godišnje nego malarija, tuberkuloza i HIV/AIDS zajedno.

Navedeni rast broja infekcija hepatitisom i posljedičnih smrti može se spriječiti kroz redovite preglede i testiranje na hepatitis.

Prema procjenama epidemioloških istraživanja u Hrvatskoj oko 25.000 osoba ima kronični hepatitis B, a oko 40.000 osoba nosioci su protutijela na hepatitis C. Eliminacija hepatitisa u Republici Hrvatskoj započinje pronalazanjem nedijagnosticiranih pacijenata poput 12.000 osoba koje se, prema procjenama matematičkih modela, još treba „pronaći“ i liječiti od hepatitisa C.

Većina ljudi otkrije da imaju hepatitis B ili C nakon mnogo godina tihe infekcije, što je zabrinjavajuće jer najmanje 60% slučajeva raka jetre može se spriječiti pravovremenim testiranjem i liječenjem virusnih hepatitisa B i C.

Zdravlje jetre temeljno je za ljudsko zdravlje. Vrijeme je da eliminiramo virusni hepatitis kroz redovita testiranja i pravovremeno liječenje.

Danas stojimo na kritičnoj točki puta ka eliminaciji virusnih hepatitisa. Povijesno gledano kod vrlo malo bolesti postoji takva nedosljednost između tereta bolesti i političkog prioriteta kao kod virusnih hepatitisa.

Svakim danom sve više donositelja odluka pridružuje se globalnoj borbi protiv virusnih hepatitisa. Kroz političku volju, pripremu i donošenje relevantnih odluka te aktivno sudjelovanje i podršku aktivnosti pacijentskih organizacija veliki broj državnih dužnosnika podržao je eliminaciju virusnih hepatitisa i bore se da ovaj cilj postane stvarnost.

Ovog Svjetskog dana hepatitisa zahtijevamo hitno djelovanje svih dionika u eliminaciji virusnih hepatitisa. Donositelji odluka ne mogu čekati i, kroz političku volju i financiranje, moraju djelovati kako bi eliminacija virusnih hepatitisa postala stvarnost.

Budućnost bez hepatitisa globalni je prioritet SZO i World Hepatitis Alliance (WHA) koji je samo ostvariv povećanjem broja dijagnosticiranih i liječenih osoba s HBV i HCV infekcijom. S tim ciljem osmišljena je **World Hepatitis Alliance kampanja nazvana „Hepatitis ne može čekati“**, u kojoj, već 5 godina, sudjeluje i Društvo Hepatos. Ovom kampanjom globalna hepatitis zajednica želi podsjetiti da, kako bi zadržali Europu na putu ka eliminaciji virusnih hepatitisa potrebno je „pronaći“ nedijagnosticirane pacijente i pravovremeno ih uključiti u sustav skrbi eng. link to care, kako planirana eliminacija ne bi ostala samo neostvareni san, koji utječe na stotine tisuća europskih građana uključujući i desetke tisuća građana Republike Hrvatske.

Ne može se poreći da je eliminacija virusnog hepatitisa dobila značajan zamah u 2016. kada su sve države svijeta, njih 194, jednoglasno podržale inicijativu SZO: Eliminacija virusnih hepatitisa do 2030. godine. Obveza koju su države preuzele kako bi postigle eliminaciju

virusnih hepatitisa između ostalog uključuje i usvajanje regionalnih akcijskih planova, posebno spominjanje hepatitisa u ciljevima održivog razvoja, financiranje liječenja zaraženih visokoučinkovitim terapijama za hepatitis C, poticanje cijepljenja protiv hepatitisa B. Ova inicijativa po prvi puta je i pružila nadu za izlječenje milijunima zaraženih u cijelom svijetu.

Iako su ovi događaji povećali svijest i političku pozornost diljem svijeta, do danas je samo 5 država na putu eliminacije hepatitisa C i 79 država, uključujući i RH, su na putu eliminacije hepatitisa B u mlađih od 5 godina do 2030. godine.

Posljednjih godina COVID-19 usporio je napredak globalnog odgovora na hepatitis. Budući da COVID-19 više nije hitna globalna zdravstvena opasnost, sada je vrijeme da damo prioritet svijetu bez hepatitisa i ispunimo globalne ciljeve za 2030. Sada je vrijeme da damo prioritet testiranju i liječenju kako bismo ostvarili svijet bez hepatitisa i ispunili naše ciljeve do 2030. godine.

Svjetski dan hepatitisa, 28. srpnja, prilika je za jačanje nacionalnih i međunarodnih napora za eliminaciju hepatitisa, poticanje djelovanja i angažmana pojedinaca, političkih dionika i javnosti te naglašavanje potrebe za većim globalnim odazivom kako je navedeno u izvješću Svjetske zdravstvene organizacije o globalnom hepatitisu za 2017. godinu. Bez jake političke volje, suradnje međusektorskih dionika i upornog zagovaranja, države neće uspjeti dosegnuti ciljeve SZO inicijative, a mi ćemo propustiti našu najveću priliku da iskoristimo teško stečeni zamah i eliminiramo ovu globalnu epidemiju.

Stoga će 28. srpnja 2023. sudionici kampanje diljem svijeta će još jednom podići svoje glasove kako bismo podsjetili javnost na važnost ovog cilja - eliminacije virusnih hepatitisa.

SADA je vrijeme da društvo u cjelini djeluje kako bi eliminacija virusnih hepatitisa postala stvarnost. Vrijeme je da istaknemo važnost testiranja i preventivnih pregleda te podignemo svijest o hepatitisu. Za postizanje ovog cilja potrebna je, između ostalog, i politička volja i financiranje.

Nadamo se i očekujemo da će relevantne institucije RH i donositelji odluka, imajući u vidu važnost pravovremene dostupnosti učinkovite terapije, osigurati daljnju podršku u provođenju prevencije i liječenja hepatitisa te poduzeti sve potrebne korake da oboljelima od hepatitisa osiguraju odgovarajuću dostupnost najučinkovitijem liječenju jer pravodobno testiranje i liječenje virusnog hepatitisa B i C može spasiti živote.

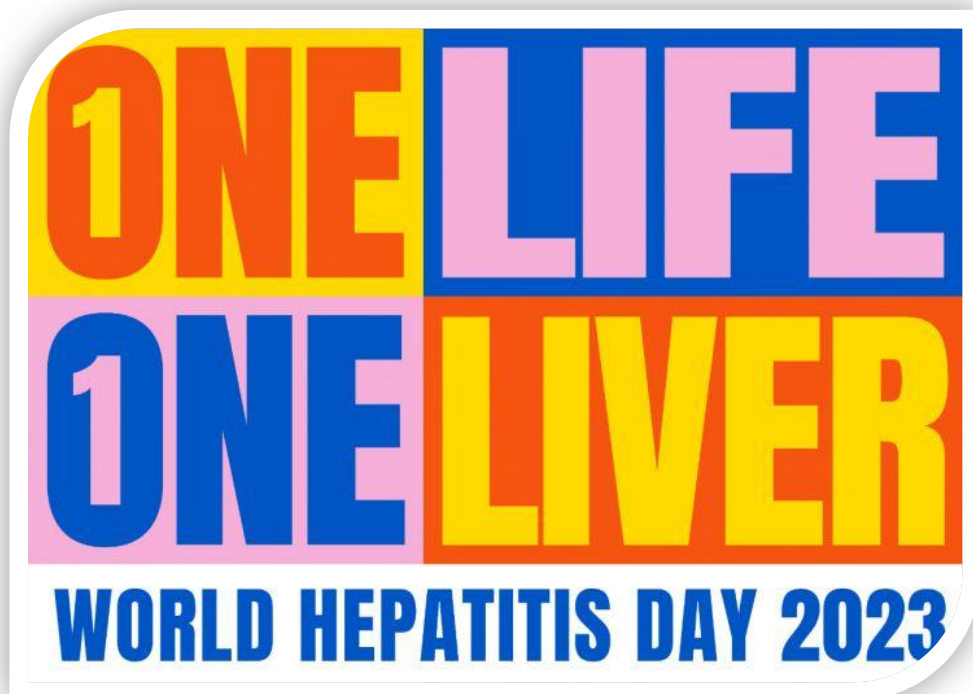
Sukladno svemu navedenom, molimo Vas da podržite usvajanje i implementaciju zakonske regulative kojom bi se utvrdili daljnji koraci eliminacije hepatitisa u Hrvatskoj i omogućila što kvalitetnija prevencija, pružila potpora u provođenju aktivnih politika za unapređenje borbe protiv virusnih hepatitisa te osigurala sigurnija i pravovremena zdravstvena skrb.

Kako bi donositelje javnih odluka podsjetili na ovo već 20. godina za redom Društvo Hepatos upućuje pismena svim saborskim zastupnicima i članovima Vlade na dan kada se obilježava Svjetski dan hepatitisa. Na taj način naša organizacija, još od 2004. godine, pokušava lobiranjem zagovarati u interesu hepatitis pacijenata.

Društvo je u kolovozu primilo i pozdravilo ovogodišnju potporu Ministarstva zdravstva, no istovremeno smo svjesni kako hepatitis pacijenti Republike Hrvatske očekuju odlučniju akciju posebice kada je u pitanju konačno usvajanje Nacionalnog akcijskog plana za prevenciju i kontrolu virusnih hepatitisa izrađenog još krajem 2019., a kojim se detaljno utvrđuju daljnji koraci eliminacije hepatitisa u Hrvatskoj u skladu s globalnom strategijom Svjetske

zdravstvene organizacije (SZO). Smatramo kako je taj dokument ključan za prevenciju i eliminaciju ovog javnozdravstvenog izazova.

Ovogodišnja nacionalna kampanja osim velikog odaziva građana također je privukla i veliku pažnju medija koji su promovirali Društvo „Hepatos“, naše aktivnosti i usluge koje pružamo.

28.07.2023. Društvo „Hepatos“ je u partnerstvu s Nastavnim zavodom za javno zdravstvo SDŽ i Klinikom za infektologiju KBC Split, okupilo organizacije koje imaju dodirne točke s virusnim hepatitisima na neformalnom druženju u svom InfoHep Centru u Splitu kako bi ujedinili svoje glasove i zajedno podsjetili javnost na važnost eliminacije virusnih hepatitisa u Hrvatskoj.

U nastavku dana također smo zainteresiranima pružali usluge testiranja i pregleda jetre Fibroscan® uređajem, te sudjelovali na globalnim sastancima čime smo ukazali na važnost prevencije i rane dijagnoze te važnost nastavka širenja svijesti o ovom važnom pitanju, što može potaknuti zajednice, vlade i organizacije da poduzmu konkretne korake u borbi protiv hepatitisa i poboljšanju globalnog zdravlja jetre.

Međunarodna suradnja

Uspjeh Društva "Hepatos" temelji se na uspješnoj izgradnji međusektorske suradnje u lokalnoj zajednici i šire, uključujući partnerstva s globalnim organizacijama, državnim institucijama, ključnim gospodarskim dionicima, zdravstvenim stručnjacima te pacijentskim organizacijama diljem Europe. Ova suradnja je omogućila našem društvu značajan doprinos razvoju i provedbi programa eliminacije virusnih hepatitisa u Republici Hrvatskoj. Istovremeno, aktivno smo sudjelovali u promicanju zdravlja, prevenciji bolesti jetre te smanjenju stigme i diskriminacije, što je rezultiralo općim poboljšanjem zdravlja u našoj zajednici.

U kontekstu rastućeg tereta bolesti diljem Europe, prepoznali smo nužnost širenja svijesti o važnosti aktivnog sudjelovanja pacijenata u programima rane dijagnostike i testiranja za bolesti jetre. Pacijentske organizacije su postale ključni partneri u osiguravanju razumijevanja

pružanja skrbi i humanizma, nudeći jedinstven uvid u potrebe zajednice te često djelujući kao pokretači promjena u oblikovanju javnih politika.

Stoga, posvećenost razvijanju međunarodne suradnje od strane Društva "Hepatos" postaje ključna za podizanje razine zdravstvene pismenosti i osiguranje uključenosti hrvatskih pacijenata u šire europske aktivnosti. Ova suradnja predstavlja most između lokalnih potreba i globalnih inicijativa, doprinoseći ne samo unaprjeđenju zdravlja pacijenata u Hrvatskoj, već i šire.

S ovim ciljem Predsjednica Društva mr. sc. Tatjana Reić i članovi Društva sudjelovali su tijekom 16 međunarodnih aktivnosti, od kojih izdvajamo:

1. 13.02.2023., VIRTUALNO, predsjednica Društva mr.sc. Tatjana Reić sastala se s Gulmirom Abdyrazakov, predsjednikom Union of Patient Societies i drugim predstavnicima pacijentske organizacije iz Kirgistanu kako bi se dogovoril daljnja suradnja.
2. 20.03.2023. VIRTUALNO, predsjednica Društva mr.sc. Tatjana Reić sudjelovala je na TAG premeeting sastanku koji se tradicionalno organizira prije sastanka grupe u Gruziji kako bi se pripremile teme, pregledali izvještaji i potvrdio dnevni red.
3. 22.03.2023. Kirgistan. Predsjednica Društva posjetila je pacijentsku organizaciju u Kirgistanu i tijekom višednevnih aktivnosti predstavila rad Društva, rezultate i ponudila savjete za budući rad organizacije
4. 27.03.2023. virtualno Sastanak s predstavnicima EASL vezano za sudjelovanje MIHC tijekom ILC 2023. Društvo Hepatos odazvalo se pozivu Grada Beča i European Association for the study of the Liver (EASL), organizatora kongresa s kojima je tim naše

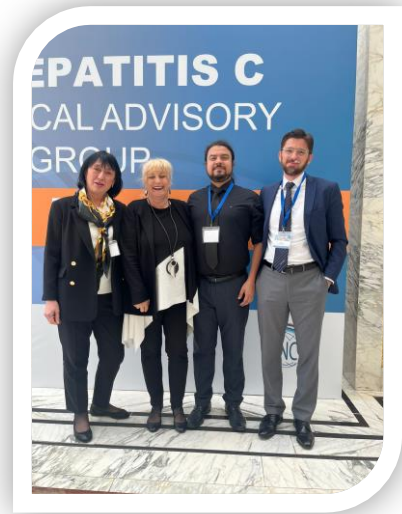

mobilne klinike, rame uz rame, sudjelovao na višednevnoj javnozdravstvenoj akciji na bečkom trgu - Messe

- 28.-31.03.2023. Technical Advisory Group Gruzija. Predsjednica Društva sudjelovala je na dvodnevnom sastanku TAG državnog programa za eliminaciju hepatitisa C vlade Gruzije kojem je prethodio jednodnevni znanstveni simpozij, a slijedila je poludnevna radionica o samotretiranju na hepatitis C.

Od samog osnivanja programa u 2015. mr.sc. Tatjana Reić, Predsjednica Društva, članica je Tehničke savjetodavne skupine koju je gruzijska vlada osnovala s ciljem eliminacije hepatitisa C.

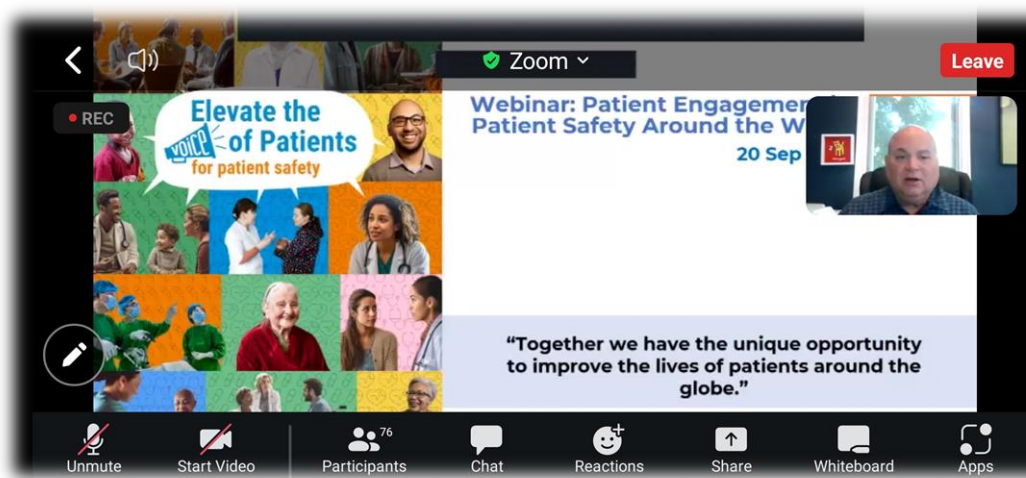
Zadatak navedene grupe koju čine 8 savjetnika gruzijske vlade je da, na temelju informacija o napretku u provedbi vladinog programa eliminacije hepatitisa C koje predstavljaju članovi tima gruzijske vlade, identificira nedostatke i prilike te izradi preporuke/smjernice na temelju kojim će se, u narednih godinu dana, u okviru 6 strateških pravaca pokušati unaprijediti provođenje programa.

- 29.03.2023. VIRTUALNO Sastanak s predstavnicima EASL vezano za naše sudjelovanje u Impact project- u aktivnostima tijekom ILC 2023
- 05.-06.04.2023. Tehnički sastanak VHPB: Uloga međunarodnih organizacija u eliminaciji virusnog hepatitisa u Europi - Dostignuća, izazovi i put naprijed
Predsjednica Društva kao doživotna počasna članica sudjelovala je tijekom sastanka tijekom kojeg su, između ostalog, raspravljani:
trenutna situacija u vezi s virusnim hepatitisom u Europi, u odnosu na obnovljene globalne strategije zdravstvenog sektora Svjetske zdravstvene organizacije 2022.-2030. i potrebe za postizanjem eliminacije virusnog hepatitisa kao glavne prijetnje javnom zdravlju do 2030. godine, kako je navedeno u novim Strategijama globalnog zdravstvenog sektora Svjetske zdravstvene organizacije 2022.-2030.
- 21.-24.06.2023. Beč European Association for the study of the Liver (EASL), organizator EASL Congressa 2023 pozvao nas je da sudjelujemo u višednevnoj javnozdravstvenoj akciji na bečkom trgu - Messe. Naime kao jedan od partnera u Impact projekt-u EASL Congress-a stanovnicima Beča ponudili smo usluge Mobilnog InfoHep Centra (testiranja i pregleda jetre).
Aktivnosti pregleda jetre i testiranja su privukle i pozornost novinara, uglednih znanstvenika, predstavnika vodećih globalnih organizacija te naših dugogodišnjih suradnika. Tijekom Kongresa sudjelovali smo na radionicama, predavanjima i prezentacijama te se sastali s velikim brojem suradnika. Na kongresu je sudjelovalo 6.770 osoba (6.121. osoba osobno te 649 virtualno) iz 108 zemalja koji su mogli čuti predavanja 357 predavača
- 25.07.2023. RCC THV Leadership meeting Predsjednica Društva Hepatos mr.sc. Tatjana Reić izabrana je za Potpredsjednicu za virusne hepatitise Regionalnog odbora za suradnju na ubrzanom odgovoru na tuberkulozu, HIV i virusni hepatitis (Regional Collaborating Committee on Accelerated Response to Tuberculosis, HIV and Viral Hepatitis (RCC-THV)), čiji je domaćin Svjetska zdravstvena organizacija - WHO Europa. Novo izabrano vodstvo, uključujući i Hepatos predsjednicu mr.sc. Tatjanu Reić, sastalo se kako bi dogovorilo buduću suradnju i rad s Sekretarijatom.
- 25.07.2023. WHA Community forum
Forum WHD zajednice daje pravi uvid u mnoga iskustva, perspektive i nezadovoljene potrebe ljudi kojima je dijagnosticiran hepatitis i koji žive s njim diljem svijeta.

Ovaj panel je kroz raspravu i prezentacije istraživao globalne izazove za eliminaciji hepatitisa do 2030. Kroz predstavljanje rada, i ideja dogovoreni su i predstavljeni materijali i njihova diseminacija kako bi obilježili Svjetski dan hepatitisa

11. 30.08.2023. sastanak s NVO Preporod Jovan Bulajić partnerstvo u IPA programu
12. 05.09.2023. EURO Members Webinar
Ovi webinar pružili su priliku članovima WHA-e da čuju svoje regionalne članove odbora i važne novosti uoči Svjetskog samita o hepatitisu 2024. koji će se sljedeće godine održati u Lisabonu, Portugal. Sastanku se pridružio i kontaktna osoba SZO-a Marcelo Naveira kako bi razgovarali o najnovijim kretanjima u području hepatitisa diljem EURO regije.
13. 20.09.2023. WPA Webinar: Patient Engagement in Patient Safety Around the World
Povodom Svjetskog dana sigurnosti pacijenata World Patients Alliance je organizirala webinar kako bi člнови raspravili teme sigurnosti pacijenata, naglašavajući dubok utjecaj angažmana pacijenata u stvaranju sigurnijeg i suosjećajnijeg krajolika zdravstvene skrbi u cijelom svijetu.

14. 27.09.2023. ERN RARE-LIVER sastanak s predstavnicom Europske organizacije gđom. Angelom Leburgue o mogućem članstvu i suradnji
15. 23.10.2023. RCC THV sastanak IO se sastao sa Sekretarijatom WHO-a
16. 10.11.2023. RCC THV sastanak IO

Jačanje kapaciteta Društva

Kako bismo doprinijeli izgradnji kapaciteta organizacije, a samim tim i boljem pružanju usluga korisnicima redovni članovi Društva sudjelovali su na radionicama, seminarima i stručnim skupovima vezanim za problematiku hepatitisa ili civilnog društva.

Tijekom 2023. istaknuli bismo sudjelovanje na 29 događanja:

1. 13.02.2023. virtualnoj edukaciji pod nazivom "Korištenje novih tehnologija za udruge pacijenata" koju je organizirala Koalicija udruga u zdravstvu a tijekom koje je predstavljena:
Aplikacija za digitalno arhiviranje osobne medicinske dokumentacije- Vesna Babić i Maja Bogović, Meddox.com
Sustav za automatizaciju prikupljanja sredstava i donacija - Raphael Marton, Felloz.com
2. 23.02.2023. Sustav kvalitete u organizacijama civilnoga društva OK2015. Virtualna radionica održana u organizaciji Udruge Mi Split i Nacionalne zaklade za razvoj

civilnoga društva namijenjena je upoznavanju sa Sustavom upravljanja kvalitetom za organizacije civilnoga društva OK 2015.

3. 15.-17.03.2023. The International Experience Exchange with Patient Organisations (IEEPO) "Uniting in Action: Humanising Healthcare in Practice. Virtualnim sudjelovanjem predsjednica Društva mr.sc. Tatjana Reić povezala se s međunarodnim kolegama predstavnicima pacijentskih organizacija kako bi predstavili dosadašnje rezultate i planove daljnjih aktivnosti.
4. 19.-20.04.2023. Upravljanje projektom ciklusom i procjena potreba" u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva koju provodi Udruga „MI“ – Split. Cilj ove virtualne radionice bio je upoznati sudionike s osnovnim pojmovima vezanima uz teme korisne prilikom osmišljavanja projektnih prijedloga i procjene potreba u zajednici, s osobitim naglaskom na mogućnosti prijave na pozive za dodjelu bespovratnih sredstava Europskog socijalnog fonda.
5. 26.04.2023. Sustav kvalitete u OCD-ima - Upravljanje timovima (i vođenje sastanaka). ACT Grupa organizirala je virtualni webinar u sklopu programa regionalnog razvoja kojeg financira Nacionalna zaklada. Radionica je bila na temu regionalnog razvoja: Sustavi kvalitete u organizacijama civilnoga društva s primjerima učinkovitih modela upravljanja.
6. 19.-20.05.2023. 10. Globalni kongres pacijenata Organizator: International Alliance of Patients' Organizations (IAPO) virtualni kongres okupio je globalne predstavnike pacijentskih organizacija.
7. 01.06.2023. Konferencija HealthComm Forum, koja se održala u Zagrebu. Predsjednica Društva sudjelovala je tijekom događanja koje je za cilj imalo povratak povjerenja građana u zdravstveni sustav.

8. 06.06.2023. „Kako izraditi strateški i operativni plan u organizacijama civilnoga društva?“ naziv je online radionice koju je organizirala Udruga MI-SPLIT; cilj ove radionice bio je upoznati sudionike sa svrhom i procesom strateškog i operativnog planiranja organizacije. Tijekom radionice upoznati smo s utjecajem planiranja na

- kvalitetu i uspješnost djelovanja organizacije i razrada metode definiranja plana djelovanja organizacije.
9. 07.06.2023. Interreg VI-A IPA Programme Croatia – Bosnia and Herzegovina – Montenegro 2021-2027, Informacijska sesija koju je organiziralo Zajedničko tajništvo u Donjem Nikšiću (Slunj). Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije u okviru Europske teritorijalne suradnje, objavilo je 1. Poziv na dostavu projektnih prijedloga u okviru Interreg VI-A IPA Programa Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2021.-2027. Poziv je usmjeren na sva četiri prioriteta i šest specifičnih ciljeva Programa koji uključuju i zdravstvo. Upravljačko tijelo i Zajedničko tajništvo u suradnji s Nacionalnim tijelima Programa organiziralo je Informativnu radionicu u Slunju kako bi pružili detaljne informacije i praktične savjete za pripremu i podnošenje prijave u okviru 1. Poziva na dostavu projektnih prijedloga.
  10. 21.-24.06.2023. Beč EASL Congress 2023; tijekom Kongresa sudjelovali smo na radionicama, predavanjima i prezentacijama te se sastali s velikim brojem suradnika. Na kongresu je sudjelovalo 6.770 osoba (6.121. osoba osobno te 649 virtualno) iz 108 zemalja koji su mogli čuti predavanja 357 predavača
  11. 18.07.2023. World Patients Alliance (WPA) Patient Safety Workshop: Diagnostic Errors; Globalni teret dijagnostičkih pogrešaka značajan je i ima dalekosežne posljedice za pacijente, zdravstvene sustave i društvo u cjelini. Angažman pacijenata igra ključnu ulogu u ublažavanju dijagnostičkih pogrešaka. Tijekom radionice pridružili smo se globalnim kolegama i sudjelovali tijekom predavanja vodećih pružatelja zdravstvenih usluga i zagovornika pacijenata o tome koji je pravi teret dijagnostičkih pogrešaka i kako se one mogu smanjiti.
  12. 20.07.2023. Coalition for Global Hepatitis Elimination and ICE-HBV organizirali su webinar ususret obilježavanju Svjetskog dana hepatitisa kako bismo sagledali trenutnu situaciju i status hepatitisa D (HDV) globalne eliminacije. Obzirom na dostupnost novih terapija tijekom radionice obnovili smo naša znanja vezana uz dostupnost terapija, tereta bolesti, izazove testiranja, trenutnim mogućnostima i napretku terapija i nedavnim lekcijama od Bulevirtide.
  13. 25.07.2023. World Hepatitis Alliance (WHA) Community forum; Forum Vezan uz Svjetski dan hepatitisa okupio je zajednicu i dao pravi uvid u mnoga iskustva, perspektive i nezadovoljene potrebe ljudi kojima je dijagnosticiran hepatitis i koji žive s njim diljem svijeta. Ovaj panel je kroz raspravu i prezentacije istraživao globalne izazove za eliminaciju hepatitisa do 2030. te ukazao na razloge zašto svjetska hepatitis zajednica poručuje da ne možemo čekati eliminaciju hepatitisa. Forum je bio idealna prilika prostor za ljude koji žive s hepatitisom da razmijene iskustva i ponude moguća rješenja za rješavanje izazova s kojima se suočavaju kao posljedicama bolesti.
  14. 28.07. 2023. Svjetska zdravstvena organizacija povodom Svjetskog dana hepatitisa (WHD) 2023. Organizirala je globalni sastanak tijekom kojeg su se okupili partneri širom svijeta s ciljem podizanja svijesti o epidemiji virusnog hepatitisa. Tema WHD 2023. je "Jedan život, jedna jetra" i postavljena je tako da ukaže na važnost jetre u programu eliminacije hepatitisa, te potrebu povećanja testiranja i liječenja virusnog hepatitisa prema ciljevima eliminacije do 2030. Jedna od ključnih značajki događaja bilo je naglašavanje druge i ažurirane verzije smjernica za provjeru valjanosti eliminacije iz 2023. godine koja uključuje lekcije i povratne informacije iz pilot provedbe provedene u svim regijama SZO-a, kao i iskustva iz drugih zemalja.
  15. 25.08.2023. Sastanak Ministarstva zdravstva s organizacijama civilnog društva.
  16. 05.09.2023. World Patients Alliance (WPA) Webinar: What is Clinical Trial and why should I be Involved?; tema ovogodišnjeg Svjetskog dana sigurnosti pacijenata (WPSD) je "Angažiranje pacijenata za sigurnost pacijenata". Ovim povodom WPA je organizirala webinar o kliničkim ispitivanjima. Klinička ispitivanja su prioritetno

područje za WPA jer su kritična u pokretanju medicinskog napretka, poboljšanju ishoda pacijenata i oblikovanju budućnosti zdravstvene skrbi. Oni pružaju temelje za medicinu utemeljenu na dokazima, personalizirane tretmane i razvoj inovativnih terapija koje mogu pozitivno utjecati na živote pacijenata diljem svijeta.

17. 20.09.2023. okrugli stol na temu „Dostupnost zdravstvene skrbi: Kako do bolje skrbi za sve? održan u Hrvatskom domu Split

Organizatori Udruga Krijesnica i suradnička mreža Zdravstveni opservatorija predstavili su rezultate nacionalnog istraživanja o dostupnosti zdravstvene skrbi iz perspektive građana i javnopolitičke smjernice za unaprjeđenje dostupnosti skrbi izrađene u okviru Zdravstvenog opservatorija te raspraviti o potrebnim i mogućim poboljšanjima te uloziti ključnih dionika. U raspravi su sudjelovali predstavnici Splitsko-dalmatinske županije, Doma zdravlja i lokalnih udruga iz područja zdravstva koji su adresirali i specifične izazove dostupnosti zdravstvene skrbi u županiji.

18. 20.09.2023. World Patients Alliance (WPA) Webinar: Patient Engagement in Patient Safety Around the World; povodom Svjetskog dana sigurnosti pacijenata World Patients Alliance je organizirala webinar kako bi člнови raspravili teme sigurnosti pacijenata, naglašavajući dubok utjecaj angažmana pacijenata u stvaranju sigurnijeg i suosjećajnijeg krajolika zdravstvene skrbi u cijelom svijetu.

19. 05.10.2023. Online radionica Razvoj društvenog kapitala u lokalnoj zajednici te modeli partnerstva/suradnje OCD-a u zajednici u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva koju provodi Udruga „MI“ – Split; cilj ove radionice bio je upoznati sudionike s definicijom i dimenzijom i dobiti društvenog kapitala, procjenom društvenog kapitala unutar vlastitih zajednica, definiranje faktora koji utječu na povećanje povjerenja, poštovanja i upravljanja konfliktima u zajednici i načinima kako razvijati društveni kapital kroz programe i projekte u zajednici te primjerima dobre prakse. Sudionike se upoznao s koracima za uspostavljanje kvalitetnog partnerskog odnosa OCD-a s javnim sektorom, te oblicima, prilikama i izazovima u izgradnji partnerskih odnosa između dva sektora. Uz navedeno, posebna pažnja posvećena je i izgradnji partnerstva OCD-a s javnim sektorom u pripremi i provedbi projekta projekata financiranih iz EU fondova.

20. 05.-07.10.2023. IHEPCRO 2023.

Trodnevna međunarodna konferencija okupila je stručnjake iz Regije koji su raspravljali teme vezane uz: virusne hepatitise i eliminacije istih, transplantacije od HCV pozitivnih donora; bolesti masne jetre i infekcije; Liječenje bakterijskih infekcija kod kroničnih bolesti jetre; Klinička prehrana u bolesnika s kroničnim bolestima jetre; COVID-19 i jetra. Tijekom događanja predstavljen je i poster kojeg su pripremile članice Društva na osnovu rezultata pilot projekta provedenog u kaznenim institucijama RH pod nazivom “Lessons learned on the road to elimination: one step closer to WHO goal - contribution by Hepatos's Mobile Clinic services of linkage-to-care in Croatian prisons”, a koji je bio izložen tijekom konferencije.

21. 17.10.2023. European stigma forum

Okupljeni stručnjaci iz Regije raspravljali su teme diskriminacije i stigme koje se mogu doživjeti na razini pojedinca, ustanove, zajednice ili na nacionalnoj razini. Sudionici su naglasili potrebu za pažljivo organiziranim i usklađenim naporima svih relevantnih dionika kako bi se uklonile pogrešne predodžbe, povećala svijest i implementirali odgovarajući modeli komunikacije i ponašanja te smanjila stigma i

diskriminacija. Forum je također ukazao na hitnu neispunjenu potrebu za educiranjem zdravstvenih djelatnika, socijalnih radnika, predstavnika zajednice, zagovornika i kreatora politika o tome kako smanjiti stigm i diskriminaciju povezanu s HIV-om.

22. 23.10.2023. Akademija za pacijente; cilj Akademije je olakšati udrugama snalaženje u radu i upravljanju te osnažiti, ohrabriti i međusobno povezati predstavnike neprofitnih organizacija - kako bi još uspješnije zastupali prava pacijenata i interes zdravlja zajednice, poboljšavali kvalitetu života bolesnika te se pozicionirali kao nezaobilazni predstavnici građana u oblikovanju i provedbi zdravstvenih politika. Program se provodi u organizaciji Bernays Veleučilišta a pod pokroviteljstvom Inovativne farmaceutske inicijative te predstavlja ulaganje u najisticanije potrebe neprofitnih organizacija u zdravstvu. Tijekom 4 modula održanih u 2023. godini članovi našeg Društva sudjelovali su kombinirano, on-line i osobnim odlaskom u Zagreb, a 8 predavača – iskusnih praktičara i članova znanstvene zajednice, upoznali su nas s temama:
27.-28.10.2023 I modul Financijska održivost
10.-11.11.2023. II modul - Razvoj neprofitnih organizacija
01.-02.12.2023. III modul - Financijski i pravni kompas
08.-09.12.2023. IV modul - Menadžerske taktike za učinkovito vođenje i osobni razvoj
23. 06.11.2023. Svečanost povodom obilježavanja 20. godišnjice Nacionalne zaklade se održala u Smaragdnoj dvorani hotela Esplanade u Zagrebu. Predsjednica Društva mr.sc. Tatjana Reić sudjelovala je na Svečanosti. Kao korisnici podrške Nacionalne zaklade, pridružili smo se brojnim uzvanicima, dužnosnicima i gostima u obilježavanju ovog bitnog događaja.
24. 09.11.2023. online radionica „Modeli unutarnjeg i vanjskog vrednovanja djelovanja/programa organizacija civilnoga društva“ u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva koju provodi Udruga „MI“ – Split. Cilj ove radionice je upoznati sudionike s organizacijskom strukturom organizacije, predstavljanje modela organiziranja dokumentacije i komunikacije, predstavljanje

metode evidentiranja i organiziranja financijskih i administrativnih podataka, predstavljanje modela upravljanja i rukovođenja organizacijom.

25. 09.11.2023. regionalni sastanak udruga pacijenata tvrtke Pfizer, The Pfizer Patient Advocacy Groups Meeting: Influence of Patient Advocacy Groups on health politics shaping
26. 11.11.2023. Društvo Hepatos sudjelovalo je u posebnoj Sekciji za pacijente pri 15. Kongresu Hrvatskog društva za internističku onkologiju HLZ-a. Prof. dr. Stjepko Pleština otvorio je Sekciju za pacijente: „Partnerstvo za bolje ishode liječenja“. Ovom prilikom okupljene je podsjetio na staru izreku da doktori imaju znanje o bolesti, a pacijenti spoznaju. Istaknuto je kako je svrha ove Sekcije za pacijente pratiti najbolju praksu svjetskih kongresa koji otvaraju vrata onkološkim pacijentima i u njima vide, ne samo bolesnike, nego partnere u ostvarenju zajedničkog cilja – najboljih mogućih ishoda liječenja.
27. 13.-15.11.2023. HepHIV 2023 u Madridu. Predsjednica Društva mr.sc. Tatjana Reić sudjelovala je tijekom događanja usmjerenog na napredak i implementaciju integriranog testiranja, nove tehnologije i osiguravanje jednakosti u pružanju usluga vezanih uz virusni hepatitis, HIV i SPI. Glavni cilj konferencije bio je okupiti dionike sa svih razina zdravstvenog sustava, od organizacija u zajednici do pružatelja zdravstvenih usluga i kreatora politika kako bi predstavili i raspravili nove pristupe testiranju i povezivanju sa skrbi za HIV, virusni hepatitis, spolno prenosive infekcije (SPI) i tuberkuloze (TBC), ističući programska/provedbena pitanja i prilagodbu usluga testiranja kao odgovor na novonastala pitanja javnog zdravstva. Društvo Hepatos tijekom događanja predstavilo je poster uradak kojim smo prezentirali napredak i rezultate našeg rada i doprinosa HCV mikroeliminaciji unutar zatvorskog sustava RH.
28. 07.12.2023. „Hepatitis C u ovisničkoj populaciji – bolest koju možemo pobijediti“ stručni skup organiziran povodom obilježavanja mjeseca borbe protiv ovisnosti u Edukacijskom centru Klinike za psihijatriju Vrapče
29. 28.12.2023. Sastanak Ministarstva zdravstva s organizacijama civilnog društva.

Valja spomenuti kako je tijekom 2023. Društvo intenzivno radilo na objavi rezultata rada Mobilnog InfoHep Centra.

Dugogodišnje rezultate i rad Društva prepoznale su i razne nacionalne i međunarodne organizacije koje su prihvatile sažetke i pružile nam priliku prikazati rezultate našeg rada prezentacijom postera tijekom događanja:

- Hrvatski epidemiološki kongres 18.-21.05.2023. Osijek
- EASL Congress 2023 21.-24.06.2023. Beč
- 2nd Croatian conference on Liver and infection - IHEPCRO 05.-07.10.2023. Supetar

- Godišnjeg sastanka Hrvatskog gastroenterološkog društva, 27.-29. 10 2023. Poreč
- HepHIV 2023 Conference 13.-15.11. 2023 Madrid

Također valja spomenuti kako je naš poster predstavljn na EASL Congress-u 2023 bio jedan od samo dva hrvatska postera predstavljena na ovom najvećem i najvažnijem kongresu o bolestima jetre tijekom kojeg su predstavljena 1.931 abstracta.

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE

IZVORI PRIHODA u 2023. GODINI	€	%
Prihodi od donacija iz državnog proračuna	63.246,00	83%
Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	8500	11%
Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	3.287,45	4%
Prihodi od imovine	0,78	0%
Ostali prihodi	149,27	0%
Prihodi od pružanja usluga	0	0%
Ostali prihodi od donacija	1.412,15	2%
UKUPNO	76.595,65	100,00%

RASHODI U 2023. GODINI	€
Rashodi za radnike (neto isplate za redovni rad, bolovanje, godišnji odmor, doprinosi iz plaća, doprinosi na plaće, ostali rashodi za radnike)	59.181,09
Naknade troškova radnicima (Službena putovanja, naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život)	14.243,34
Naknade volonterima (Naknade troškova službenih putovanja, i ostalih troškova)	1.950,93
Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa (Naknade za obavljanje aktivnosti, Ostale naknade..)	1.725,41
Usluge telefona, pošte i prijevoza	1.315,38
Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	4.786,73
Usluge promidžbe i informiranja	0
Komunalne usluge	185,81
Zakupnine i najamnine	1.065,05
Intelektualne i osobne usluge	152,16
Računalne usluge	2.550,00
Ostale usluge	72,97
Uredski materijal i ostali materijalni rashodi (higijensko sanitarni material, trošak goriva, parking, cestarine, servisa..)	6.676,32
Energija	544,05
Premije osiguranja	1.357,13
Reprezentacija (konferencije, edukacije, javni skupovi, sastanci)	237,00
Članarine i kotizacije	25,00
Rashodi amortizacije	12.513,05
Financijski rashodi i bankarske usluge	307,96
Otpisana potraživanja	0
Ostali nespomenuti rashodi	796,30
UKUPNO:	109.685,68

